

Institut Européen des Jardins & Paysages

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen

Inventaris Vlaams-Brabant

Tweede stadsomwalling van Leuven: deel Edouard Remyvest

Auteur(s) : Onroerend Erfgoed |Flanders Heritage Agency
www.onroenderfgoed.be <https://inventaris.onroenderfgoed.be>

*Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen
Inventaris Vlaams-Brabant
Tweede stadsomwalling van Leuven: deel Edouard Remyvest*

Titel: Tweede stadsomwalling van Leuven: deel Edouard Remyvest

Provincie: Vlaams-Brabant

Gemeente: Leuven

Deelgemeente: Leuven

Rosseels, Pierre Liévin Ontwerper

Bron: Schepping: 2019-01-14

Bijwerken: 2019-01-14

URI: <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/306956>

Coördinaten: Breedte: 4.68286187168

Lengte: 50.8805021614

Primaire tekst

De bouw van de tweede Leuvense stadsomwalling voltrok zich tussen 1357 en 1365. Door de eeuwen heen werd de omwalling regelmatig hersteld. Keizer Jozef II decreeteerde in 1781 de ontmanteling van alle versterkte steden, behalve Antwerpen. Uiteindelijk moest Leuven enkel de in 1672 en 1674 gebouwde redoutes afbreken. Tijdens het Franse bewind werden een aantal stadspoorten hetzij gedeeltelijk, hetzij volledig gesloopt. Onder het Nederlandse bestuur ging men verder met de sloop van de poorten en werden ook de muur en de torens afgebroken.

Tussen 1885 en 1890 stelde de industrieel Edouard Remy (1813-1896) jaarlijks 10.000 fr. ter beschikking om werklozen te betalen die werden ingezet bij het slechten van het deel van de vesten tussen de Tervurense en de Brusselse poort, toen nog 'Brusselse vest' genoemd. Tussen 1886 en 1890 werd dit deel van de vesten in een 'promenade' herschapen naar ontwerp van Pierre Livin ("Liévin") Rosseels (1843-1921), telg van een Leuvense tuinarchitectenfamilie, die in Nederland reeds verschillende gelijkaardige projecten gerealiseerd had. De vanaf dan genaamde 'Edouard Remyvest' is een sprekend voorbeeld van 19de-eeuwse promenadeaanleg. De grote lijnen van het ontwerp omvatten welomlijnde struikmassieven en hoogstammige bomen, in groepjes of solitair, naald- of loofboom, opgesteld langs enkele zichtassen. Het padentracé op een niet gedateerd plan van het zuidelijke gedeelte van de Remyvest, vermoedelijk van de hand van Liévin Rosseels, beantwoordt nog min of meer aan de huidige toestand.

De zuidelijke helft, tot ongeveer ter hoogte van de huidige Van Waeyenberghlaan, is vlak, maar naar de Brusselse poort toe krijgt de Remyvest het uitzicht van een echte wal, met als hoogtepunt de 'Luibank', een bij Leuvenaars bekend uitzichtpunt. Het Diestiaan massief dat zich uitstrekt tussen de Woluwe en de Dijlevallei bereikt precies op dit punt de noordwestelijke rand van de stad. De tweede stadsomwalling heeft vanaf hier tot aan de vaart het karakter van een brede gracht. De bij de aanleg uitgegraven ijzerzandsteen werd vermoedelijk gebruikt bij de bouw van de stadswal. In het massief van de 'Luibank' bevond zich een ijskelder, die bevoorrad werd met ijs afkomstig uit een vijver op de Mechelse vest.

Aan de hand van de plannen, de beplantingsvoorschriften en de plantenlijst van de Mechelse vest kan men zich een beeld vormen van de oorspronkelijke beplanting. Een visueel belangrijke rol wordt hier toebedeeld aan (mogelijk Hongaarse) zilverlinde (*Tilia tomentosa* of *T. petiolaris*), die in combinatie met iep en lijsterbes ("*Sorbier à gros fruits*", mogelijk de toen pas geïntroduceerde *Sorbus aucuparis* 'Rossica') en voorafgegaan door een groep Turkse eiken (*Quercus cerris*) op een scharnierpunt werden aangeplant. Op visueel-strategisch belangrijke plaatsen staan vaak ook vorm- of kleurcultivars opgesteld.

Inventarisatie van parken en tuinen van België - Vlaanderen
Inventaris Vlaams-Brabant
Tweede stadsomwalling van Leuven: deel Edouard Remyvest

Bij de opmaak van een bomeninventaris in 1976, op het moment dat de verbredingswerken aan de Ringlaan volop in uitvoering zijn, is nog een groot gedeelte van de oorspronkelijke aanplanting aanwezig. Bij een tweede dendrologische inventaris in 1996 was bijna de helft van het oude bestand verdwenen. Toch zijn er nog een aantal exemplaren aanwezig die niet alleen toelaten om van een belangrijke dendrologische collectie te spreken, maar die de structuur en de stijlkenmerken van het oorspronkelijke ontwerp suggereren.

Auteur: Deneef, Roger

Auteur: Van Roy, Diane

Datum: 1997

Titel Text: Edouard Remyvest

Relaties

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/aanduidingsobjecten/271>

<https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/120526>

Beknopte karakterisering

Datering: vierde kwart 19de eeuw

Typologie: individuele bomen, openbare parken, opgaande bomen, stadsomwallingen, tuin- en parkbeplantingen